

Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

I. Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ 2008/52 ΚΑΙ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 3898/2010 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2008/52 καθορίζει με τις διατάξεις της το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου πρέπει να κινηθούν τα Κράτη Μέλη, είτε για να θεσμοθετήσουν εντός της Εθνικής Νομοθεσίας καθενός τους την Διαμεσολάβηση ως εναλλακτικό τρόπο επίλυσης αστικών και εμπορικών διαφορών (εκεί όπου ο θεσμός αυτός δεν προβλεπόταν όταν εκδόθηκε η ως άνω Ευρωπαϊκή Οδηγία), είτε για να ευθυγραμμίσουν ή να προσαρμόσουν – εαν χρειάζεται ευθυγράμμιση ή προσαρμογή – τις διατάξεις της Εθνικής Νομοθεσίας τους περί Διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις προς τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας, (εκεί όπου ο εναλλακτικός αυτός τρόπος επίλυσης διαφορών προβλεπόταν ήδη).

Οι διατάξεις της πιο πάνω αναφερόμενης Ευρωπαϊκής Οδηγίας και οι υποχρεώσεις, που απορρέουν από αυτή για τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφορούν την Διαμεσολάβηση σε **διασυνοριακές** αστικές και εμπορικές διαφορές, δηλαδή σε διαφορές στις οποίες ένα τουλάχιστον από τα εμπλεκόμενα μέρη κατοικεί σε Κράτος Μέλος άλλο από εκείνο ή εκείνα όπου κατοικούν τα υπόλοιπα εμπλεκόμενα μέρη, χωρίς να εμποδίζονται τα Κράτη Μέλη να προβλέψουν ότι οι διατάξεις περί Διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις θα εφαρμόζονται και σε **ενδοσυνοριακές** διαφορές. Ενδοσυνοριακές διαφορές είναι εκείνες στις οποίες όλα τα εμπλεκόμενα μέρη κατοικούν στο ίδιο Κράτος Μέλος.

Όταν πρόκειται για Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Νομοθεσία του οποίου περιέχονται ήδη ή εισαχθούν εκ των υστέρων διατάξεις περί Διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, οι οποίες δεν είναι σύμφωνες με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2008/52, οι διατάξεις αυτές του Εθνικού Δικαίου ισχύουν μεν καθ'ό,τι αφορά τις ενδοσυνοριακές υποθέσεις, όχι όμως και τις διασυνοριακές. Κλασικό παράδειγμα είναι η περίπτωση ορισμένων Νομοθεσιών όπου για να αποκτήσει κάποιος την ιδιότητα του διαμεσολαβητή πρέπει να έχει ορισμένα ειδικά προσόντα, πέραν εκείνων που προβλέπονται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία. Αυτό συμβαίνει, παραδείγματος χάριν, στην Ελλάδα, όπου ο Ν. 3898/2010, ο οποίος εκδόθηκε προς συμμόρφωση προς την πιο πάνω αναφερόμενη Ευρωπαϊκή Οδηγία, προβλέπει ρητά ότι **ο διαμεσολαβητής**

πρέπει να είναι δικηγόρος, εκπαιδευμένος, πιστοποιημένος και διαπιστευμένος ως διαμεσολαβητής.

Η προϋπόθεση να είναι ο διαμεσολαβητής και δικηγόρος δεν ισχύει σε περίπτωση διασυνοριακής υπόθεσης, διότι τέτοια ιδιότητα του διαμεσολαβητή δεν προβλέπεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία. Κατά συνέπεια, εάν διεξάγεται στην Ελλάδα Διαμεσολάβηση σε ενδοσυνοριακή αστική ή εμπορική διαφορά, ο εκπαιδευμένος, πιστοποιημένος και διαπιστευμένος διαμεσολαβητής θα πρέπει να είναι και δικηγόρος. Εάν, αντιθέτως, διεξάγεται στην Ελλάδα Διαμεσολάβηση σε διασυνοριακή αστική ή εμπορική διαφορά, δεν είναι απαραίτητο να είναι ο εκπαιδευμένος, πιστοποιημένος και διαπιστευμένος διαμεσολαβητής και δικηγόρος. Πράγματι, το άρθρο 6 παρ. 2 του Π.Δ. 123/2011, που εκδόθηκε κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. 2 του Ν.3898/2010, προβλέπει την δυνατότητα να εκπαιδευτούν ως διαμεσολαβητές και πρόσωπα, που δεν είναι δικηγόροι, ορίζοντας ταυτόχρονα τις προϋποθέσεις, που θα πρέπει να πληρούν προς τούτο.

Να σημειωθεί ότι η προϋπόθεση να είναι ο διαμεσολαβητής και δικηγόρος – έστω και σε σχέση με ενδοσυνοριακές υποθέσεις μόνο – δημιουργεί ένα κλειστό επάγγελμα – εκείνο του διαμεσολαβητή – την στιγμή που μέριμνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να ανοίξουν όλα τα κλειστά επαγγέλματα. Λαμβάνοντας υπ'όψη ότι στην χώρα μας έχει ήδη ανοίξει αυτό καθ'εαυτό το δικηγορικό λειτούργημα από την 1η Ιουλίου του 2011, είναι αμφίβολο εάν θα καταστεί δυνατόν να διατηρηθεί για πολύ ο «περιοριστικός» όρος να είναι ο διαμεσολαβητής υποχρεωτικά και δικηγόρος.

Τα ανωτέρω δεν θίγουν την δυνατότητα διεξαγωγής «Διαμεσολάβησης» και σε ενδοσυνοριακή αστική ή εμπορική υπόθεση από οποιονδήποτε τρίτο που ενεργεί ως «συμφιλιωτής», αλλά μια τέτοια «Διαμεσολάβηση» δεν θα παρέχει τα εχέγγυα του Ν.3898/2010, το δε συμφωνητικό που θα προκύψει, ενδεχομένως, από αυτήν, θα πρέπει – για να καταστεί τίτλος εκτελεστός – είτε να περιβληθεί τον συμβολαιογραφικό τύπο και να περιληφθεί στο σχετικό συμβολαιογραφικό έγγραφο ρητός όρος περί του ότι οι συμβαλλόμενοι το κηρύσσουν αμέσως εκτελεστό, είτε να υποβληθεί στο αρμόδιο Δικαστήριο προς επικύρωση, πράγμα το οποίο προϋποθέτει – κατ'αρχήν – ότι έχει ήδη αρχίσει δικαστική διαδικασία σχετικά με την διαφορά, που επιλύθηκε.

II. Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΔΙΕΞΑΧΘΕΙΣΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΕΠΙΣΗΣ.

1. Τι θα συμβεί κατά την εκτέλεση στην Ελλάδα συμφωνητικού, το οποίο θα έχει προκύψει από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα σχετικά με διασυνοριακή αστική η εμπορική διαφορά, από διαμεσολαβητή, που δεν είναι και δικηγόρος ?

Απο όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, προκύπτει ότι η έλλειψη της ιδιότητας του δικηγόρου από τον διαμεσολαβητή δεν παραβιάζει το κύρος της διαδικασίας σε περίπτωση διασυνοριακής διαφοράς. Αρκεί ο διαμεσολαβητής να είναι σύννομα εκπαιδευμένος, πιστοποιημένος και διαπιστευμένος.

Η δε κατάθεση στον Γραμματέα του Μονομελούς Πρωτοδικείου, στην εδαφική περιφέρεια του οποίου θα έχει διεξαχθεί η Διαμεσολάβηση, του συμφωνητικού, που θα έχει προκύψει από την εν λόγω διαδικασία, θα προσδώσει σε αυτό τον χαρακτήρα τίτλου εκτελεστού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 3 του Ν. 3898/2010 και του άρθρου 904 παρ. 2 εδ. (γ) του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Κατ'ακολουθία, η εκτέλεση στην Ελλάδα συμφωνητικού, που θα έχει προκύψει από Διαμεσολάβηση διεξαχθείσα στην Ελλάδα επίσης, από διαμεσολαβητή, που δεν είναι και δικηγόρος, σχετικά με διασυνοριακή διαφορά δεν παρουσιάζει, κατ'αρχήν, προβλήματα, χωρίς να αποκλείεται – θεωρητικά τουλάχιστον – να κάνει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον – εκτός των άλλων λόγων, που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας – ανακοπή κατά της εκτέλεσης ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου – και λόγω του ότι ο διαμεσολαβητής δεν ήταν και δικηγόρος. Πιστεύουμε ότι μια τέτοια ανακοπή δεν θα ευδοκίμούσε.

2. Κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 1 και 2 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2008/52, το έγγραφο, στο οποίο καταχωρίζεται συμφωνία των μερών, που προκύπτει από διαδικασία Διαμεσολάβησης, πρέπει να υποβληθεί στο αρμόδιο Δικαστήριο ή σε άλλη αρμόδια Αρχή προκειμένου να καταστεί εκτελεστό, μετά από σχετική αίτηση όλων των ενδιαφερομένων μερών ενεργούντων από κοινού ή ενός από αυτά, με την σύμφωνη γνώμη, όμως, όλων των υπολοίπων. Η δε περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου γίνεται με απόφαση του Δικαστηρίου ή της

άλλης αρμόδιας Αρχής ή με δημόσιο έγγραφο, σύμφωνα με την Νομοθεσία του Κράτους όπου ζητείται.

Σύμφωνα προς τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 1, 2 και 3 του Ν. 3898/2010, εαν από διαδικασία Διαμεσολάβησης προκύψει συμφωνία, αυτή περιλαμβάνεται από τον διαμεσολαβητή στο Πρακτικό, που συντάσσει κατά το πέρας της εν λόγω διαδικασίας, το οποίο είναι και το μόνο Πρακτικό που συντάσσεται κατά την διαδικασία αυτή. Το εν λόγω Πρακτικό **κατατίθεται από τον διαμεσολαβητή στον Γραμματέα του αρμοδίου Μονομελούς Πρωτοδικείου, μετά από αίτηση ενός τουλάχιστον των μερών.** Απο δε την κατάθεση του κατά τα ανωτέρω, η συμφωνία, την οποία περιλαμβάνει, καθίσταται τίτλος εκτελεστός εφόσον πρόκειται περί συμφωνίας των μερών περί ύπαρξης αξίωσης, που μπορεί να εκτελεστεί αναγκαστικά. **Κατά συνέπεια, για να καταστεί τίτλος εκτελεστός η συμφωνία, η οποία προκύπτει από διαδικασία Διαμεσολάβησης, δεν απαιτείται ούτε σύμπραξη ούτε – έστω – σύμφωνη γνώμη όλων των μερών.**

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να επισημάνομε ότι – κατά την άποψή μας – η διάταξη του άρθρου 9 παρ. 3 του Ν. 3898/2010, σύμφωνα προς την οποία, από την κατάθεσή της στον Γραμματέα του αρμοδίου Δικαστηρίου η συμφωνία, που προέκυψε από Διαμεσολάβηση, **καθίσταται τίτλος εκτελεστός σύμφωνα με το άρθρο 904 παρ. 3 εδ. (γ) του Κ.Πολ.Δικ δεν είναι επιτυχής.** Πράγματι, το άρθρο 904 παρ. 2 (γ) προβλέπει ότι τίτλος εκτελεστός είναι μεταξύ άλλων και το Πρακτικό Δικαστηρίου που περιέχει συμβιβασμό. Όμως, το Πρακτικό, το οποίο υποβάλλει ο διαμεσολαβητής στον Γραμματέα του αρμοδίου Δικαστηρίου και το οποίο περιέχει την συμφωνία των μερών, δεν αποτελεί Πρακτικό Δικαστηρίου, ούτε περιέχει κατ'ανάγκη συμβιβασμό. Ορθώτερο θα ήταν, κατά συνέπεια, είτε να προστεθεί μια ακόμη περίπτωση εκτελεστού τίτλου στο άρθρο 904 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δικ, είτε απλώς να γίνει αναφορά στο εδάφιο (ζ) της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου, το οποίο προβλέπει ότι είναι τίτλοι εκτελεστοί – εκτός εκείνων που προβλέπονται στα άλλα εδάφια του – και οι διαταγές και οι πράξεις που αναγνωρίζονται από τον Νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί.

Σύμφωνα προς το άρθρο 918 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο βάσει αντιγράφου του εκτελεστού τίτλου, το οποίο φέρει τον εκτελεστήριο τύπο (απόγραφο). Ο εκτελεστήριος τύπος συνίσταται στην έκδοσή του εν λόγω αντιγράφου στο όνομα του Ελληνικού Λαού και στην διαταγή προς όλα τα αρμόδια όργανα να εκτελέσουν τον τίτλο .

Περαιτέρω, στην παράγραφο 2 αυτού, το άρθρο 918 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπει τα έγγραφα στα οποία δίνεται ο εκτελεστήριος τύπος, μεταξύ των οποίων είναι (α) οι αποφάσεις, οι διαταγές πληρωμής, οι άλλες διαταγές Ελληνικών Δικαστηρίων, στις οποίες ο εκτελεστήριος τύπος δίνεται από τον Δικαστή που εξέδωσε την απόφαση ή την διαταγή, (β) τα Πρακτικά Ελληνικών Δικαστηρίων, στα οποία ο εκτελεστήριος τύπος δίνεται από τον Δικαστή που δίκασε, (γ) τα συμβολαιογραφικά έγγραφα, στα οποία ο εκτελεστήριος τύπος δίνεται από τον Συμβολαιογράφο, (δ) οι διαιτητικές αποφάσεις, στις οποίες ο εκτελεστήριος τύπος δίνεται από τον Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου στον Γραμματέα του οποίου έχουν κατατεθεί και (ε) οι αλλοδαποί τίτλοι, καθώς και οι αλλοδαπές διαιτητικές αποφάσεις, όπου ο εκτελεστήριος τύπος δίνεται από τον Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου, με απόφαση του οποίου έχουν κηρυχθεί τίτλοι εκτελεστοί στην Ελλάδα.

Μέχρι στιγμής, δεν προβλέπεται τίποτα για τον τρόπο με τον οποίον δίνεται ο εκτελεστήριος τύπος στο Πρακτικό, που συντάσσει ο διαμεσολαβητής, όταν περιέχεται σε αυτό συμφωνία των μερών σχετικά με αξίωση δεκτική αναγκαστικής εκτέλεσης. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να εφαρμοστεί *mutatis mutandis* μια από τις διατάξεις του άρθρου 918 παράγραφος 2. Πιστεύουμε ότι, βάσει της διατύπωσης των διαφόρων περιπτώσεων της εν λόγω παραγράφου, η μόνη κατάλληλη προς τούτο διάταξη είναι εκείνη που αφορά τις διαιτητικές αποφάσεις, αφού είναι η μόνη η οποία προβλέπει κατάθεση της πράξης, στην οποία θα δοθεί ο εκτελεστήριος τύπος (διαιτητική απόφαση) στον Γραμματέα του αρμοδίου Μονομελούς Πρωτοδικείου, όπως προβλέπεται και στο άρθρο 9 του Ν. 3898/2010 σχετικά με το Πρακτικό, που συντάσσει ο διαμεσολαβητής και περιέχει την συμφωνία των μερών. Κατά συνέπεια, ότι ο εκτελεστήριος τύπος θα πρέπει να δίνεται στο Πρακτικό, που περιέχει συμφωνία των μερών απορρέουσα από διαδικασία Διαμεσολάβησης, από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου στον Γραμματέα του οποίου θα έχει κατατεθεί το Πρακτικό, όπως συμβαίνει με τις διαιτητικές αποφάσεις.

3. Ερευνητέο είναι κατά πόσον η κατάθεση του πιο πάνω Πρακτικού, που περιέχει την συμφωνία των μερών, στον Γραμματέα του αρμοδίου Μονομελούς Πρωτοδικείου, μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί έναν από τους τρόπους, που προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2008/52 προκειμένου να καταστεί η συμφωνία των μερών τίτλος εκτελεστός και να μπορεί να γίνει απρόσκοπτα αναγκαστική εκτέλεση βάσει

αυτής. Και εαν μεν η εκτέλεση θα γίνει στην Ελλάδα – είτε πρόκειται περί διασυνοριακής, είτε πρόκειται περί ενδοσυνοριακής διαφοράς – το να καταστεί τίτλος εκτελεστός, με μόνη την κατάθεση της κατά τα ανωτέρω, η συμφωνία, που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα επίσης, δεν δημιουργεί κανένα πρόβλημα, αφού η αναγκαστική εκτέλεση διέπεται από το Δίκαιο του Κράτους όπου λαμβάνει χώρα.

Το ερώτημα τίθεται μόνο σε σχέση με τις διαφορές, στις οποίες η συμφωνία, που θα έχει προκύψει από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα και θα έχει καταστεί τίτλος εκτελεστός με την κατάθεσή της στον Γραμματέα του αρμόδιου Μονομελούς Πρωτοδικείου, θα εκτελεστεί σε άλλο Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ερωτάται, δηλαδή, κατά πόσον η κατάθεση της συμφωνίας όπως προβλέπουν οι διατάξεις του Ν. 3898/2010 και η περιαφή της με τον εκτελεστήριο τύπο από τον Δικαστή του ιδίου Δικαστηρίου αρκούν για να κηρυχθεί αυτή εκτελεστή και στο άλλο Κράτος Μέλος, όπου θα γίνει η εκτέλεση.

Είναι προφανές ότι η κατάθεση της συμφωνίας στον Γραμματέα του Μονομελούς Πρωτοδικείου και η περιαφή της με τον εκτελεστήριο τύπο δεν ισοδυναμούν ούτε με δικαστική απόφαση, ούτε με απόφαση άλλης Αρχής, που είναι οι δυο πρώτοι τρόποι, τους οποίους προβλέπει το άρθρο 6 παρ. 2 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για να καταστεί τίτλος εκτελεστή η υπο συζήτηση συμφωνία. Εξεταστέο, κατά συνέπεια, παραμένει εαν μπορεί να θεωρηθεί ότι, δια της κατάθεσής της κατά τα ανωτέρω, η συμφωνία αποκτά τον χαρακτήρα δημοσίου εγγράφου διότι, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, θα συντρέχει η τρίτη περίπτωση μεταξύ εκείνων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας προκειμένου να γίνει τίτλος εκτελεστός συμφωνία που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης.

Απο τις διατάξεις του άρθρου 438 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προκύπτει ότι **δημόσια έγγραφα είναι εκείνα που έχουν συνταχθεί κατά τους νόμιμους τύπους από δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό ή πρόσωπο που ασκεί δημόσια υπηρεσία ή λειτουργία**. Αυτά τα έγγραφα αποτελούν πλήρη απόδειξη για όλους ως προς όσα βεβαιώνονται σε αυτά ότι έγιναν από το πρόσωπο, που τα συνέταξε ή ότι έγιναν ενώπιόν του, υπό την προϋπόθεση ότι το πρόσωπο αυτό είναι καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο για να προβεί σε μια τέτοια βεβαίωση.

Είναι πρόδηλο ότι η συμφωνία, η οποία προκύπτει από διαδικασία Διαμεσολάβησης και η οποία περιλαμβάνεται στο Πρακτικό, που συντάσσει ο

διαμεσολαβητής στο τέλος της διαδικασίας αυτής, δεν αποτελεί δημόσιο έγγραφο κατά την ανωτέρω έννοια, αφού ο διαμεσολαβητής δεν είναι ούτε δημόσιος υπάλληλος, ούτε δημόσιος λειτουργός, ούτε πρόσωπο που ασκεί δημόσια υπηρεσία ή λειτουργία. Επιπροσθέτως, με την κατάθεσή του στην Γραμματεία του αρμόδιου Μονομελούς Πρωτοδικείου, το Πρακτικό, που περιέχει την εν λόγω συμφωνία, δεν καθίσταται δημόσιο έγγραφο με την έννοια του άρθρου 438 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, διότι ούτε το Δικαστήριο, ούτε ο Γραμματέας βεβαιώνουν οτιδήποτε ως προς το περιεχόμενό του.

Κατ'ακολουθία των ανωτέρω, ενδείκνυται – κατά την άποψή μας – η συμφωνία, που προκύπτει από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα σχετικά με διασυνοριακή διαφορά - αλλά και σχετικά με ενδοσυνοριακή διαφορά εαν υπάρχει περίπτωση να εκτελεστεί σε άλλο Κράτος Μέλος η συμφωνία περί της επίλυσής της – να περιβάλλεται τον συμβολαιογραφικό τύπο, ώστε να κατατίθεται στον Γραμματέα του αρμόδιου Μονομελούς Πρωτοδικείου έγγραφο, που είναι δημόσιο κατά την Ελληνική Νομοθεσία, αφού πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 438 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, έτσι ώστε να μπορεί, στην συνέχεια, να κηρυχθεί τίτλος εκτελεστός και στο άλλο Κράτος Μέλος, όπου θα λάβει χώρα η εκτέλεσή του, σύμφωνα με όσα θα εκτεθούν ειδικότερα κατωτέρω στο Κεφάλαιο III.

III. Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ, ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΥΨΕ ΑΠΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΣΕ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ ΑΛΛΟ ΑΠΟ ΕΚΕΙΝΟ ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΔΙΕΞΗΧΘΗ Η ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Η εκτέλεση στην Ελλάδα συμφωνίας, που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας σε άλλο Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή η εκτέλεση σε άλλο Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμφωνίας, που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα - και μάλιστα είτε πρόκειται περί ενδοσυνοριακής είτε πρόκειται περί διασυνοριακής διαφοράς - (η εκτέλεση σε Κράτος άλλο από εκείνο όπου διεξήχθη η Διαμεσολάβηση δεν προσδίδει στην επιλυθείσα διαφορά αυτή καθ'εαυτή διασυνοριακό χαρακτήρα) είναι δυνατόν να γίνει με έναν από τους εξής τρόπους :

1. Αφού κηρυχθεί η συμφωνία τίτλος εκτελεστός, κατ'εφαρμογή των διατάξεων του υπ'αριθμ. 44/2001 Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, στο Κράτος Μέλος, στο έδαφος του οποίου πρόκειται να εκτελεσθεί, εαν και εφόσον πληρούνται οι

προυποθέσεις, που τίθενται από τις σχετικές διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού.

Ερευνητέο είναι εαν η εκτελεστότητα μπορεί να κηρυχθεί κατ'εφαρμογή του άρθρου 57 ή του άρθρου 58 του Κανονισμού 44/2001.

α. Εαν πρόκειται περί συμφωνίας, που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα, η συμφωνία αυτή δεν μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή σε άλλο Κράτος Μέλος βάσει του άρθρου 58 του Κανονισμού 44/2001, διότι το άρθρο αυτό θέτει δυο προϋποθέσεις, που δεν συντρέχουν στην υπο εξέταση περίπτωση. Ειδικότερα, το άρθρο 58 προϋποθέτει, σωρευτικά : **(α) επίλυση διαφοράς με συμβιβασμό, που εγκρίνεται από Δικαστήριο και (β) έγκριση του συμβιβασμού κατά την διάρκεια της δίκης.**

Όπως ήδη εκτέθηκε, η συμφωνία, που προκύπτει από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα, δεν επικυρώνεται (ούτε εγκρίνεται) από Δικαστήριο. Απλά και μόνον κατατίθεται στον Γραμματέα του αρμοδίου κατά τόπον Μονομελούς Πρωτοδικείου το Πρακτικό, το οποίο ρην περιέχει και τίθεται επ'αυτό, ο εκτελεστήριος τύπος από τον Δικαστή του Δικαστηρίου αυτού. Κατά συνέπεια, ούτε η υπο στοιχείο **(α)** προϋπόθεση, αλλά ούτε και η υπο στοιχείο **(β)** προϋπόθεση συντρέχουν, ακόμη και εαν η Διαμεσολάβηση έλαβε χώρα μετά από την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας.

Αντιθέτως, συμφωνία, η οποία προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα, μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή σε άλλο Κράτος Μέλος κατέφαρμογήν του άρθρου 57 του Κανονισμού 44/2001, το οποίο θέτει τις εξής δυο προϋποθέσεις : **(1) (i)** (το έγγραφο, το οποίο πρόκειται να κηρυχθεί εκτελεστό να έχει συνταχθεί κατά τυπικό τρόπο ή **(ii)** να έχει καταχωρηθεί ως δημόσιο έγγραφο και **(2)** να είναι εκτελεστό στο Κράτος Μέλος προέλευσης. Έστω λοιπόν και εαν η υποβολή στον Γραμματέα του αρμόδιου Μονομελούς Πρωτοδικείου δεν καθιστά δημόσιο έγγραφο την συμφωνία, η οποία προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα, το έγγραφο, το οποίο την περιέχει (Πρακτικό του διαμεσολαβητή) έχει συνταχθεί με τον τυπικό τρόπο που προβλέπεται από τον Ν. 3898/2010 και έτσι συντρέχει η προϋπόθεση **(1) (i)**, συντρέχει δε και η προϋπόθεση **(2)** εφόσον η εν λόγω συμφωνία καθίσταται τίτλος εκτελεστός στην Ελλάδα (Κράτος προέλευσης) από την κατάθεσή της κατά τα ανωτέρω.

β. Συμφωνία, η οποία προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας σε άλλο Κράτος Μέλος, δεν αποκλείεται να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 58 του Κανονισμού 44/2001 και, κατά συνέπεια, να μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή στην Ελλάδα κατ'εφαρμογή των διατάξεων του. Αυτό θα συμβαίνει όταν πρόκειται περί συμφωνίας, που προκύπτει από Διαμεσολάβηση διεξαχθείσα σε άλλο Κράτος Μέλος, το οποίο έχει εισάγει στην Εθνική του Νομοθεσία διατάξεις όμοιες με εκείνες του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2008/52, που προβλέπουν ότι συμφωνία προκύπτουσα από Διαμεσολάβηση καθίσταται εκτελεστή με απόφαση Δικαστηρίου ή άλλης αρμόδιας Αρχής. Εάν, λοιπόν, ένα Κράτος Μέλος έχει εισάγει στην Νομοθεσία του διατάξεις, οι οποίες προβλέπουν ότι η εν λόγω συμφωνία καθίσταται εκτελεστή με απόφαση Δικαστηρίου (όχι άλλης Αρχής), που την εγκρίνει και υπο την προϋπόθεση ότι αντικείμενό της είναι η επίλυση διαφοράς για την οποία έχει ήδη αρχίσει δικαστική διαδικασία, η συμφωνία θα μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή στην Ελλάδα κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 58 του Κανονισμού 44/2001. Η άποψη αυτή «εξισώνει», προφανώς, την συμφωνία των μερών, η οποία προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης, με συμβιβασμό, πράγμα το οποίο δεν είναι πάντοτε αληθές, αφού η συμφωνία, στην οποία καταλήγουν τα μέρη κατά το πέρας της διαδικασίας Διαμεσολάβησης, δεν περιέχει κατ'ανάγκη συμβιβασμό.

Περαιτέρω, συμφωνία η οποία προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας σε άλλο Κράτος Μέλος, δεν αποκλείεται να πληροί τις προϋποθέσεις και του άρθρου 57 του Κανονισμού 44/2001, οπότε η κήρυξή της εκτελεστής στην Ελλάδα θα μπορεί να γίνει είτε κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 57, είτε κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 58 του ως άνω Κανονισμού. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό ιδίως καθ'ότι αφορά συμφωνίες, που προκύπτουν από διαδικασίες Διαμεσολάβησης, οι οποίες λαμβάνουν χώρα χωρίς να έχει προηγουμένως αρχίσει οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία, οπότε δεν συντρέχει η δεύτερη προϋπόθεση του άρθρου 58. Στις περιπτώσεις αυτές, εκεί δηλαδή όπου δεν έχει προηγουμένως αρχίσει η δικαστική διαδικασία, θα υπάρχει – όπως και καθ'ότι αφορά τις συμφωνίες, που προέκυψαν από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα – τουλάχιστον η δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 57 του πιο πάνω αναφερόμενου Ευρωπαϊκού Κανονισμού, διότι τα Κράτη Μέλη, κινούμενα στα πλαίσια που χαράσσουν οι διατάξεις της Οδηγίας 2008/52, θα προβλέπουν οπωσδήποτε τον τύπο κατάρτισης της υπο συζήτηση συμφωνίας ή την καταχώρησή της με τρόπο

που θα την καθιστά δημόσιο έγγραφο, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα καθίσταται εκτελεστή στο Κράτος Μέλος, όπου θα έχει λάβει χώρα η Διαμεσολάβηση. Κατ'ακολουθία, θα πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 57 του Κανονισμού 44/2001 για να κηρυχθεί εκτελεστή στην Ελλάδα – κατ'εφαρμογή των διατάξεων και / ή του άρθρου αυτού – συμφωνία, που θα έχει προκύψει από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας σε άλλο Κράτος Μέλος.

Να σημειωθεί ότι, όταν θα αρχίσει να τίθεται σε εφαρμογή ο Κανονισμός 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αντικαθιστά τον Κανονισμό 44/2001, δηλαδή την 2015, η διαδικασία εκτέλεσης σε Κράτος Μέλος συμφωνίας, που θα έχει προκύψει από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας σε άλλο Κράτος Μέλος, θα απλοποιηθεί πολύ.

2. Ο δεύτερος τρόπος, με τον οποίο μπορεί να εκτελεστεί σε Κράτος Μέλος άλλο από εκείνο όπου διεξήχθη η Διαμεσολάβηση συμφωνία, που προέκυψε από αυτήν, θα μπορούσε να είναι η η κήρυξή της ως Ευρωπαϊκού Εκτελεστού Τίτλου από τις αρμόδιες Αρχές του Κράτους Μέλους, στο έδαφος του οποίου θα έχει διεξαχθεί η Διαμεσολάβηση, οπότε η συμφωνία θα δύναται να εκτελεσθεί σε οποιοδήποτε Κράτος Μέλος, σύμφωνα προς τις διατάξεις του Κανονισμού 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Ειδικότερα, πιστοποιητικό περί του ότι η συμφωνία, που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης, αποτελεί Ευρωπαϊκό Εκτελεστό Τίτλο δύναται να χορηγηθεί κατ'εφαρμογή είτε των διατάξεων του άρθρου 24, είτε των διατάξεων του άρθρου 25 του ως άνω Ευρωπαϊκού Κανονισμού.

Πιο συγκεκριμένα, από τον συνδυασμό των άρθρων 24 και 4 (2) του Κανονισμού 805/2004 προκύπτει ότι συμφωνία περί επίλυσης διαφοράς, που αφορά χρηματική απαίτηση για την καταβολή συγκεκριμένου χρηματικού ποσού, η οποία έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη ή σχετικά με την οποία αναφέρεται σε δικαστική απόφαση, δικαστικό συμβιβασμό ή σε δημόσιο έγγραφο η ημερομηνία κατά την οποία είναι απαιτητή, μπορεί – εφόσον έχει εγκριθεί από Δικαστήριο ή – εναλλακτικά – εφόσον έχει επέλθει ενώπιον Δικαστηρίου κατά την διάρκεια δικαστικής διαδικασίας και - σωρευτικά - εφόσον είναι εκτελεστή στο Κράτος Μέλος όπου εγκρίθηκε ή επήλθε – να πιστοποιηθεί ως Ευρωπαϊκός Εκτελεστός Τίτλος, μετά από αίτηση προς το

Δικαστήριο, που την ενέκρινε ή ενώπιον του οποίου επήλθε, οπότε, κατ'εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 24, μπορεί να εκτελεστεί σε οποιοδήποτε άλλο Κράτος Μέλος, χωρίς να χρειάζεται να κηρυχθεί εκτελεστή και σε αυτό.

Τα ανωτέρω ισχύουν μόνον όταν η συμφωνία αφορά την επίλυση διαφοράς, η οποία έχει ως αντικείμενο χρηματική απαίτηση, που πληροί τους πιο πάνω εκτιθέμενους όρους.

Εξ άλλου, είναι προφανές ότι οι προϋποθέσεις του άρθρου 24 δεν συντρέχουν καθ'ότι αφορά τις συμφωνίες, που προκύπτουν από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα, για τους ίδιους λόγους για τους οποίους δεν συντρέχουν σε σχέση με τις εν λόγω συμφωνίες οι σχεδόν πανομοιότυπες προϋποθέσεις του άρθρου 58 του Κανονισμού 44/2001. Πράγματι, οι προϋποθέσεις του άρθρου 24 του Κανονισμού 805/2004 διαφέρουν από εκείνες του άρθρου 58 του Κανονισμού 44/2001 μόνο στο μέτρο που το άρθρο 24 του Κανονισμού 805/2004 προβλέπει – διαζευκτικά προς την έγκριση από Δικαστήριο – την επέλευση της επίλυσης ενώπιον Δικαστηρίου, εναλλακτική περίπτωση, η οποία δεν συντρέχει, ούτε και αυτή, σε σχέση με συμφωνία, η οποία προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα, ακόμη και όταν η Διαμεσολάβηση έλαβε χώρα μετά από την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας.

Καθ'ότι αφορά συμφωνία, που προέκυψε από διαδικασία διαμεσολάβησης διεξαχθείσας σε άλλο Κράτος Μέλος, το πιθανότερο είναι ότι θα συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 24 του Κανονισμού 805/2004 προκειμένου να πιστοποιηθεί αυτή ως Ευρωπαϊκός Εκτελεστός Τίτλος και μάλιστα ανεξάρτητα από το εάν η εν λόγω συμφωνία επήλθε πριν ή μετά την έναρξη δικαστικής διαδικασίας, δεδομένου ότι, κατ'άρθρο 24 του Κανονισμού 805/2004, αρκεί η συμφωνία επίλυσης της διαφοράς να έχει εγκριθεί από Δικαστήριο, χωρίς να απαιτείται και η έγκριση να έχει γίνει κατά την διάρκεια δικαστικής διαδικασίας όπως απαιτείται, σωρευτικά, σύμφωνα προς το άρθρο 58 του Κανονισμού 44/2001.

Σε σχέση με τα ανωτέρω, εξεταστέο είναι κατά πόσον, με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2008/52, θεσμοθετείται **έγκριση**, από Δικαστήριο ή από άλλη αρμόδια Αρχή της συμφωνίας, που προκύπτει από διαδικασία Διαμεσολάβησης ή πρόκειται απλά περί χορήγησης του εκτελεστηρίου τύπου σε μια τέτοια συμφωνία από

Δικαστήριο ή άλλη αρμόδια Αρχή, με τρόπο «αυτόματο», ούτως ειπείν. Η δυνατότητα άρνησης της εκτελεστότητας, την οποία προβλέπει η Ευρωπαϊκή Οδηγία – έστω και εαν τέτοια δυνατότητα υπάρχει μόνο σε λίγες συγκεκριμένες περιπτώσεις – συνηγορεί υπέρ της ερμηνείας ότι πρόκειται περί έγκρισης της συμφωνίας.

Σε περίπτωση κατά την οποία Κράτη Μέλη δεν προβλέπουν τέτοια «έγκριση», όπως συμβαίνει με τον Ελληνικό Νόμο 3898/2010, θα πρέπει να στραφεί κανείς προς το άρθρο 25 του Κανονισμού 805/2004 – αφού δεν θα συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 24 - το οποίο άρθρο 25 αφορά την πιστοποίηση δημοσίων εγγράφων ως Ευρωπαϊκών Εκτελεστών Τίτλων, ώστε να διαπιστωθεί εαν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του για να πιστοποιηθεί ως Ευρωπαϊκός Εκτελεστός Τίτλος στα συγκεκριμένα Κράτη Μέλη συμφωνία, που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας σε αυτά.

Απο τον συνδυασμό των άρθρων 25 και 4 (2) του ως άνω Κανονισμού προκύπτει ότι δημόσιο έγγραφο που αφορά απαίτηση, η οποία έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη ή σχετικά με την οποία αναφέρεται σε δικαστική απόφαση, δικαστικό συμβιβασμό ή σε δημόσιο έγγραφο η ημερομηνία κατά την οποία είναι απαιτητή και υπο την προϋπόθεση ότι το δημόσιο έγγραφο είναι εκτελεστό στο Κράτος Μέλος προέλευσης, μπορεί, μετά από αίτηση προς την Αρχή, που έχει υποδείξει το εν λόγω Κράτος Μέλος, να πιστοποιηθεί ως Ευρωπαϊκός Εκτελεστός Τίτλος οπότε, κατ'εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 25, μπορεί να εκτελεστεί σε οποιοδήποτε Κράτος Μέλος, χωρίς να απαιτείται να κηρυχθεί η εκτελεστότητά του και σε αυτό.

Κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 παρ. 3 του Κανονισμού 805/2004, θεωρείται δημόσιο ένα έγγραφο, το οποίο συνετάγη με τυπική διαδικασία ή καταχωρήθηκε ως δημόσιο έγγραφο. Μέχρις εδώ η διάταξη είναι όμοια με εκείνη της παραγράφου 1 του άρθρου 57 του Κανονισμού 44/2001. Όμως, το άρθρο 4 του Κανονισμού 805/2004 προσθέτει, στην παράγραφο 3 **(α)** αυτού, ότι **(i)** η αυθεντικότητα (δημόσιος χαρακτήρας) του εγγράφου πρέπει να αφορά την υπογραφή και το περιεχόμενο του εγγράφου **και (ii)** το έγγραφο πρέπει να έχει καταρτισθεί από Δημόσια ή άλλη Αρχή, η οποία έχει εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από το Κράτος Μέλος, όπου καταρτίστηκε το έγγραφο. Η ύπαρξη των ως άνω προϋποθέσεων εξαρτάται, από την Νομοθεσία κάθε συγκεκριμένου Κράτους Μέλους.

Συμφωνία που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα, δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 παρ. 3(α) του Κανονισμού 805/2004, ώστε να δύναται να πιστοποιηθεί ως Ευρωπαϊκός Εκτελεστός Τίτλος από την Αρχή, που έχει υποδείξει προς τούτο η Ελλάδα. Για να καταστεί δυνατόν να πιστοποιηθεί μία τέτοια συμφωνία ως Ευρωπαϊκός Εκτελεστός Τίτλος, θα πρέπει να περιβληθεί τον συμβολαιογραφικό τύπο ώστε να καταστεί δημόσιο έγγραφο κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 3 του Κανονισμού 805/2004 .

Σχετικά με τον χαρακτήρα του εγγράφου, το οποίο περιέχει την συμφωνία που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας σε άλλο Κράτος Μέλος και τις προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληροί, για να θεωρηθεί δημόσιο έγγραφο και να πιστοποιηθεί ως Ευρωπαϊκός Εκτελεστός Τίτλος βάσει του άρθρου 25 του Κανονισμού 805/2004, το θέμα θα πρέπει να διερευνηθεί βάσει της Νομοθεσίας του συγκεκριμένου Κράτους Μέλους.

3. Ενας άλλος τρόπος προκειμένου να εκτελεστεί σε άλλο Κράτος Μέλος συμφωνία, που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα ή προκειμένου να εκτελεστεί στην Ελλάδα συμφωνία, η οποία προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας σε άλλο Κράτος Μέλος, θα μπορούσε να είναι η έκδοση Ευρωπαϊκής Διαταγής Πληρωμής με βάση την εν λόγω συμφωνία, εαν και εφόσον, συντρέχουν οι προϋποθέσεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 1896/2006.

*

*

*

Να σημειωθεί ότι όλα όσα αναφέρονται στην παρούσα μελέτη σχετικά με την εκτέλεση συμφωνίας, που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα, αφορούν αποκλειστικά τις συμφωνίες που προέρχονται από Διαμεσολαβήσεις, οι οποίες διεξάγονται σύμφωνα προς τις διατάξεις του Ν. 3898/2010. Δεν αφορούν συμφωνίες, που προκύπτουν από την Δικαστική Μεσολάβηση, η οποία εισήχθη στην Ελληνική Νομοθεσία με τον Νόμο 4055/2012, που προσέθεσε στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας το σχετικό άρθρο 214B.

IV. ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/52 ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3898/2010 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ Η ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΕΚΥΨΕ ΑΠΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ.

1. Το βασικό στοιχείο, που πρέπει να σημειώσει κανείς, είναι ότι, παρέχοντας την δυνατότητα στον διαμεσολαβητή να καταθέσει στον Γραμματέα του αρμοδίου Μονομελούς Πρωτοδικείου – **μετά από αίτηση έστω και ενός μόνον από τα εμπλεκόμενα μέρη, χωρίς να απαιτείται καν η συναίνεση των υπολοίπων** – το Πρακτικό, που περιέχει την συμφωνία, η οποία προκύπτει από διαδικασία Διαμεσολάβησης ώστε να καταστεί αυτή τίτλος εκτελεστός, ο Ελληνικός Νόμος 3898/2010 ρυθμίζει το θέμα της εκτελεστότητας με τρόπο πιο δυναμικό, πιο δίκαιο, πιο ορθολογικό, ταχύτερο και ολιγότερο δαπανηρό σε σύγκριση με τον τρόπο ρύθμισης του ίδιου θέματος από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2008/52.

Το σπουδαιότερο πλεονέκτημα της ρύθμισης του Ελληνικού Νόμου είναι ότι δεν αφήνει περιθώριο υπαναχώρησης – κακόβουλης ή μη – από οποιοδήποτε από τα εμπλεκόμενα μέρη, που θα αλλάξει, ενδεχομένως, γνώμη μετά την υπογραφή της συμφωνίας περί επίλυσης της διαφοράς, η οποία έχει υποβληθεί σε Διαμεσολάβηση. Είναι δεδομένο ότι, για να υποβληθεί μια διαφορά σε Διαμεσολάβηση, συναίνεσαν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Με το να είναι κατά Νόμον δυνατόν να καταστεί τίτλος εκτελεστός η συμφωνία, με την οποία οι ενδιαφερόμενοι επέλυσαν την διαφορά τους, μετά από αίτημα υποβαλλόμενο στον διαμεσολαβητή έστω και από ένα μόνον από τα μέρη, περιορίζεται και ο κίνδυνος συναίνεσης κάποιου από τα μέρη περί προσφυγής στην διαδικασία της Διαμεσολάβησης με στόχο απλά και μόνο να κερδίσει χρόνο, χωρίς δηλαδή πραγματική βούληση επίλυσης της διαφοράς, με αποτέλεσμα να καθυστερούν τα υπόλοιπα μέρη και να υποβάλλονται σε δαπάνες χωρίς αντίκρουσμα τελικά, παρά την επιτυχή κατ'αρχήν έκβαση της διαδικασίας της Διαμεσολάβησης.

Υπάρχει αντίθετη γνώμη, σύμφωνα προς την οποία, με την ως άνω ρύθμιση του Ελληνικού Νόμου που, όχι μόνο επιτρέπει, αλλά επιβάλλει στον διαμεσολαβητή την υποχρέωση να καταθέτει την συμφωνία στον Γραμματέα του αρμοδίου Δικαστηρίου **έστω και εαν το ζητήσει ένα μόνον από τα εμπλεκόμενα μέρη, χωρίς καν να απαιτείται έστω η συναίνεση των υπολοίπων**, παραβιάζεται ο εμπιστευτικός χαρακτήρας και το απόρρητο της

Διαμεσολάβησης, το οποίο, σύμφωνα προς το τρίτο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του άρθρου 10 του Ν.3898/2010, μπορεί να επεκταθεί, με γραπτή συμφωνία των μερών και στο περιεχόμενο της συμφωνίας, στην οποία ενδέχεται να καταλήξει η Διαμεσολάβηση. Πιστεύουμε ότι αυτή η άποψη δεν είναι ορθή διότι αντιπαρέρχεται το γεγονός ότι, στο ίδιο εδάφιο της παραγράφου 3 του ως άνω άρθρου 10, ο Νόμος προβλέπει ότι η επέκταση του εμπιστευτικού χαρακτήρα και στην συμφωνία με την οποία θα επιλυθεί, ενδεχομένως, η διαφορά, **δεν ισχύει εαν η κοινολόγηση του περιεχομένου της εν λόγω συμφωνίας είναι απαραίτητη για την εκτέλεσή της σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 του ίδιου Νόμου.**

Με την ρητή εξαίρεση από την υποχρέωση εμπιστευτικότητας και από τον απόρρητο χαρακτήρα της διαδικασίας της Διαμεσολάβησης της περίπτωσης κατά την οποία η κοινολόγηση της συμφωνίας είναι απαραίτητη για την εκτέλεσή της, ο Νόμος δεν αφήνει καμία αμφιβολία περί του ότι η κατάθεση κατά τα ανωτέρω, συμφωνίας, που προέκυψε από διαδικασία Διαμεσολάβησης, ουδόλως αποτελεί παράβαση ακόμη και της υποχρέωσης, την οποία ανέλαβαν, ενδεχομένως τα μέρη, να τηρήσουν απόρρητο το περιεχόμενο της ενδεχόμενης συμφωνίας τους.

2. Απο όσα εκτέθηκαν ανωτέρω προκύπτει ότι, για να γίνει αναγκαστική εκτέλεση στην Ελλάδα βάσει συμφωνίας, που έχει προκύψει από διαδικασία Διαμεσολάβησης, αρκεί να έχει καταστεί αυτή τίτλος εκτελεστός με την κατάθεσή της από τον διαμεσολαβητή στον Γραμματέα του αρμοδίου Δικαστηρίου και να έχει εκδοθεί απόγραφο της κατ'άρθρο 918 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Οι σχετικές διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2008/52 προβλέπουν – όπως ήδη εκτέθηκε – ότι συμφωνία, που προκύπτει από διαδικασία Διαμεσολάβησης, δύναται να καταστεί τίτλος εκτελεστός με απόφαση Δικαστηρίου ή άλλης αρμόδιας Αρχής ή δυνάμει δημοσίου εγγράφου σύμφωνα με την Νομοθεσία του Κράτους, όπου ζητείται η εκτελεστικότητα. Θέμα διερεύνησης των διατάξεων αυτών τίθεται μόνον εάν η αναγκαστική εκτέλεση πρόκειται να γίνει σε άλλο Κράτος Μέλος. Εάν πρόκειται να γίνει στην Ελλάδα, τότε υπερισχύουν οι διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας και μάλιστα ανεξαρτήτως του εάν πρόκειται περί ενδοσυνοριακής ή διασυνοριακής διαφοράς.

Ερωτάται, δηλαδή, κατά πόσον ο τρόπος, με τον οποίο η σχετική συμφωνία των μερών καθίσταται τίτλος εκτελεστός σύμφωνα με τον

N. 3898/2010, μπορεί να αποτελέσει κώλυμα στην κήρυξη της εκτελεστής στο άλλο Κράτος Μέλος, όπου θα γίνει η εκτέλεση.

Πιστεύομε ότι δεν αποκλείεται ο τρόπος με τον οποίο συμφωνία, που προκύπτει από διαδικασία Διαμεσολάβησης διεξαχθείσας στην Ελλάδα, καθίσταται τίτλος εκτελεστός, να αποτελέσει λόγο ένδικης προσβολής της διαδικασίας της εκτέλεσης όταν αυτή λαμβάνει χώρα σε άλλο Κράτος Μέλος, λόγω του ότι ο τρόπος αυτός δεν ευθυγραμμίζεται προς τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2008/52, όπως εκτέθηκε ανωτέρω.

Το πιθανότερο είναι ότι τα ίδια θέματα, τα οποία επισημαίνονται στο κεφάλαιο III της παρούσας μελέτης, θα αντιμετωπισθούν σχετικά και με την κήρυξη εκτελεστού σε άλλο Κράτος Μέλος του εκτελεστού τίτλου που αποτελεί – κατά τον Νόμο 3898/2010 – η συμφωνία των μερών, η οποία προέκυψε από Διαμεσολάβηση διεξαχθείσα στην Ελλάδα.

3. Ένα άλλο σημαντικό θέμα είναι ότι σε αντίθεση με τον Νόμο 3898/2019 – η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2008/52 προβλέπει **την δυνατότητα μη κήρυξης εκτελεστής συμφωνίας**, η οποία προέκυψε από Διαμεσολάβηση :
α. εαν το περιεχόμενό της είναι αντίθετο προς την Νομοθεσία του Κράτους Μέλους όπου ζητείται η κήρυξη της εκτελεστότητας και **β.** εαν η εν λόγω Νομοθεσία δεν προβλέπει την εκτελεστότητα της εν λόγω συμφωνίας.

Κατά συνέπεια, η Ευρωπαϊκή Οδηγία επιτρέπει, τουλάχιστον στην περίπτωση που αναφέρεται ανωτέρω υπο στοιχείο **(α)**, τον «ουσιαστικό έλεγχο» του περιεχομένου της υπο συζήτηση συμφωνίας, ενώ ο Ν. 3898/2010 ουδόλως παρέχει τέτοια δυνατότητα, εξυπακουομένου ότι, ο αρμόδιος για να θέσει τον εκτελεστήριο τύπο επί αντιγράφου της συμφωνίας Δικαστής, ώστε να καταστεί απόγραφο δυνάμει του οποίου γίνεται η αναγκαστική εκτέλεση, δύναται να ελέγξει την συμφωνία από τυπικής πλευράς, αλλά και για να διαπιστώσει εαν αντίκειται στην Ελληνική Δημόσια Τάξη ή στα χρηστά ήθη, ίσως δε και σε κανόνες αναγκαστικού δικαίου της Ελληνικής Νομοθεσίας.

Αθήνα, 31 Δεκεμβρίου 2012.

Κατερίνα Ι. Κωτσάκη.
Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια
MCiarb